

คู่มือ
โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ
2545

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คำนำ

ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคลากรทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้การปฏิรูปการเรียนรู้ ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ประสบความสำเร็จ ดังนั้นภารกิจด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนจึงเป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นลำดับแรก นอกจากนี้ เพื่อรองรับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติดังกล่าว ที่กำหนดไว้ในมาตรา 39 ว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษาโดยตรงทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปฏิรูป จึงต้องปรับเปลี่ยนบทบาทและวิธีการบริหารของตนใหม่ โดยจะต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม และมีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาองค์กรของตนให้มีความเป็นเลิศทางด้านจัดการศึกษาแก่ประชาชนได้อย่างมีคุณภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ร่วมกับสภาผู้บริหารหลักสูตรการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย ได้จัดทำโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบขึ้น เพื่อยกย่องผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถ และมีผลงานดีเด่นด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบทั้งหลายจะเป็นผู้นำการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้แก่สถานศึกษา

เครือข่าย และวงการวิชาชีพผู้บริหารการศึกษาทั้งด้านการบริหาร
สถานศึกษา การวิจัยและพัฒนากระบวนการบริหารการศึกษา ต่อไป

คู่มือโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545 เล่มนี้จัดทำขึ้น
เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการคัดเลือก และเป็นการสร้างความรู้ความ
เข้าใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครู อาจารย์ และบุคคลอื่นที่สนใจ

สำนักงานฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการผู้บริหารสถานศึกษา
ต้นแบบนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการปฏิรูปการบริหารและการจัด
การศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.
2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ที่หน่วยงานปฏิบัติจะได้
นำไปขยายผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาต่างๆ ในวงกว้าง เพื่อ
ให้ประชาชนมั่นใจได้ว่า กระบวนการบริหารของสถานศึกษาทุกแห่งมี
ประสิทธิภาพทัดเทียมกัน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนที่จะเติบโตเป็น
ความหวังและอนาคตของสังคมและประเทศชาติต่อไป

(นายรุ่ง แก้วแดง)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545	
1. หลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์	2
3. ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ	3
4. ขอบข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ	3
5. เป้าหมาย	4
6. แนวทางการดำเนินงาน	4
7. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ	5
8. กระบวนการคัดเลือก	5
8.1 การเสนอชื่อ	5
8.2 การรับสมัคร	6
8.3 การตรวจสอบคุณสมบัติ	6
8.4 วิธีการคัดเลือก	6
9. เกณฑ์การคัดเลือก	8
10. คุณสมบัติ	11
11. การยกย่องและภารกิจ	11
12. แนวทางการดำเนินงานตามภารกิจของผู้บริหาร สถานศึกษาต้นแบบ	12
13. การประกาศเกียรติคุณผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ	15
14. ผู้รับผิดชอบโครงการ	15

ภาคผนวก	หน้า
- แบบเสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษาเข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545	17
- ใบสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545	18
- ใบสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545	20

โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ 2545

*****

1. หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีภารกิจที่สำคัญยิ่งคือ “การปฏิรูปการเรียนรู้” เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยกระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ

นอกจากนี้ หลักการบริหารการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง และมาตรา 40 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาในฐานะหัวหน้าหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด จึงมีบทบาทสำคัญในการปฏิรูปการเรียนรู้ ตลอดจนการปฏิรูประบบการบริหารสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการกระจายอำนาจและการบริหารโดยโรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งจะต้องบริหารโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย โดยอาศัยภาวะผู้นำที่เกื้อหนุน วิสัยทัศน์ คุณธรรม ความรู้ความสามารถทางวิชาการ ทักษะในการบริหาร และความมุ่งมั่นของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้การปฏิรูปการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญประสบความสำเร็จ

โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ จึงมุ่งที่จะยกย่องเชิดชูเกียรติผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นในด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยยกย่องและประกาศเกียรติคุณให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ เพื่อเป็นผู้นำการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ และขยายผลไปสู่ผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่าย รวมทั้งเผยแพร่ผลงานต่อสาธารณชน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการปฏิรูปการศึกษาและการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาให้สูงขึ้น อันจะส่งผลดีต่อคุณภาพการศึกษาของชาติในที่สุด และการดำเนินงานนี้ยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 55 วรรคสองที่กำหนดให้มีกองทุนส่งเสริมครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนงานริเริ่มสร้างสรรค์ ผลงานดีเด่น และเป็นรางวัลเชิดชูเกียรติคุณครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา อีกด้วย

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อยกย่องเชิดชูเกียรติและเสริมสร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ ความตั้งใจ อุทิศตน และมีผลงานดีเด่นในด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2.2 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยการขยายเครือข่ายแบบกัลยาณมิตร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทั้งในระดับบุคคลและระดับสถานศึกษา

2.3 เพื่อส่งเสริมการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

2.4 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา

3. ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 เป็นผู้นำทางวิชาการ มีคุณธรรม จริยธรรม และความรู้ความสามารถเป็นที่ยอมรับของคณะครู นักเรียน ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

4. ขอบข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ

ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบมีขอบข่ายครอบคลุมผู้บริหาร (หัวหน้าสถานศึกษา) ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาในระบบ ทั้งของรัฐ เอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. เป้าหมาย

ปี 2545 ได้ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ จำนวนประมาณ 20 คน โดยคัดเลือกจากผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาชั้นพื้นฐานตามข้อ 4

6. แนวทางการดำเนินงาน

6.1 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประจำโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ให้แนวทางเกี่ยวกับเกณฑ์และกระบวนการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545

6.2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจัดทำ (ร่าง) คู่มือโครงการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545

6.3 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบคู่มือการคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545

6.4 สํารวจข้อมูลสภาพการยกย่องให้รางวัลผู้บริหารสถานศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด 3 ปีย้อนหลัง

6.5 ประชาสัมพันธ์โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545 ไปยังหน่วยงานต้นสังกัด ภาควิชาบริหารการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และสถานศึกษา

6.6 ดำเนินการรับสมัคร

6.7 ดำเนินการคัดเลือกตามกระบวนการที่กำหนด

6.8 ประกาศผลการคัดเลือก

6.9 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545 ดำเนิน

การตามภารกิจ

6.10 ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ

7. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

7.1 ประธานได้แก่ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจารณ์ พานิช

7.2 กรรมการ ได้แก่ ผู้แทนของหน่วยงานต้นสังกัด คณาจารย์ด้านการบริหารการศึกษา พ่อแม่ผู้ปกครอง สื่อมวลชน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เชี่ยวชาญในเรื่องการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้

8. กระบวนการคัดเลือก

8.1 การเสนอชื่อ

ผู้มีสิทธิเสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อ 4 เพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545 ได้แก่

(1) หน่วยงานต้นสังกัดของผู้บริหารสถานศึกษา ตามข้อ 4 เสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์การคัดเลือก

(2) ภาควิชา/โปรแกรมวิชา/สาขาวิชาบริหารการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา เสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษาตามข้อ 4 ที่เป็นศิษย์เก่าหรือศิษย์ปัจจุบัน

(3) นักวิจัยจากโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษาในโครงการ

(4) ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2544 และนักวิจัยประจำโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษาเครือข่าย

8.2 การรับสมัคร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจะติดต่อไปยังผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อเชิญชวนให้สมัครเข้ารับการคัดเลือก

ทั้งนี้ ผู้ได้รับการเสนอชื่อตาม 8.1 (1) , 8.1 (2) , 8.1 (3) และ 8.1 (4) ต้องกรอกใบสมัคร และส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ผลงาน รวมทั้งเสนอโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยย่อไปพร้อมกับใบสมัครด้วย

8.3 การตรวจสอบคุณสมบัติ ผู้สมัครที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดเท่านั้น จึงจะมีสิทธิได้รับการคัดเลือก

8.4 วิธีการคัดเลือก

ขั้นตอนที่ 1

(1) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความรู้ความสามารถในการ

บริหารจัดการ ความเป็นผู้นำทางวิชาการ และคุณธรรมจริยธรรมของผู้สมัคร เพื่อประกอบการพิจารณาคัดเลือก

(2) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตัดสินผลการคัดเลือกขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 2

(1) ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกในขั้นตอนที่ 1 เข้าประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพื่อนำเสนอวิสัยทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ การวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษา ตามแนว พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และยุทธศาสตร์การขยายเครือข่าย และนำเสนอบทความสรุปประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา

(2) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลงานความรู้ความสามารถ และการครองตน ณ สถานศึกษาที่ผู้ผ่านการคัดเลือกในข้อ (1) ปฏิบัติงานอยู่

(3) คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตัดสินและประกาศผลผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบปี 2545 ซึ่งผลการตัดสินของคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิถือเป็นอันสิ้นสุด

9. เกณฑ์การคัดเลือก

เกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ มีดังนี้

9.1 ความสามารถในการบริหารจัดการที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พิจารณาจาก

(1) ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารที่ได้มาตรฐาน ดังนี้

ก. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดองค์กร โครงสร้าง และการบริหารงานอย่างเป็นระบบ ครบวงจร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา มีปรัชญา แผนพัฒนา/ธรรมนูญสถานศึกษา แผนการดำเนินงานของสถานศึกษา และตัวชี้วัดความสำเร็จ

ข. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ค. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับกรรมการสถานศึกษาและชุมชนในการพัฒนาการศึกษา และมีบทบาทในการส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Learning Community)

ง. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่งเสริมสุขภาพอนามัย และความปลอดภัยของผู้เรียน

จ. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและพัฒนาครูอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ครูมีประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีความสามารถในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ฉ. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียนและท้องถิ่น มีสื่อการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนรู้

ช. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตร ความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น

ซ. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้มีการจัดกิจกรรมและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในลักษณะเป็นผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership)

(3) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) แก่บุคลากรในโรงเรียนและผู้เรียน

(4) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการปฏิรูปการเรียนรู้

(5) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลง มีศักยภาพในการพึ่งตนเอง สามารถบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

(6) ผู้บริหารสถานศึกษามีผลการปฏิบัติงานดีเด่น ด้านส่งเสริมผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามมาตรฐาน ดังนี้

ก. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ข. ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ มีวิจารณ์ญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง และมีวิสัยทัศน์

ค. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร

ง. ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

จ. ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ฉ. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ สุขภาพกาย และสุขภาพจิตที่ดี

ช. ผู้เรียนมีสุนทรีย์ภาพ และลักษณะนิสัยด้าน ศิลปะ ดนตรี และกีฬา

9.2 การครองตน ผู้บริหารสถานศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม พิจารณาจาก

(1) ผู้บริหารสถานศึกษาอุทิศตนให้กับการ ปฏิบัติงานในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

(2) ผู้บริหารสถานศึกษามีความเมตตา กรุณา มีความรับผิดชอบ ยุติธรรม ซื่อสัตย์

(3) ผู้บริหารสถานศึกษามีการครองตนที่ดี ไม่มี หนี้สินล้นพ้นตัว ไม่เกี่ยวข้องกับอบายมุข สิ่งเสพติด

(4) ผู้บริหารสถานศึกษาได้รับความศรัทธาและ ยอมรับด้านคุณธรรม จริยธรรมจากนักเรียน ครู เพื่อนผู้บริหาร สถานศึกษา ผู้บังคับบัญชา กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน และ ชุมชน

10. คุณสมบัติ

ผู้มีสิทธิได้รับการเสนอชื่อตามข้อ 8.1 (1) ,(2) , (3) และ (4) และมีสิทธิสมัครเข้ารับการคัดเลือก ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

10.1 มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา (หัวหน้าสถานศึกษา) มาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี นับถึงวันสุดท้ายที่รับสมัคร

10.2 ผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐต้องมีอายุไม่เกิน 56 ปี นับถึงวันสุดท้ายที่รับสมัคร เพื่อให้สามารถปฏิบัติภารกิจตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในโครงการ

10.3 มีผลงานด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เคยได้รับรางวัลหรือมีผลงานด้านการบริหารการศึกษาโดดเด่นเป็นที่รับรู้ทั่วไป

10.4 มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นที่ยอมรับของสังคม

11. การยกย่องและภารกิจ

ผู้ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบจะได้รับประกาศเกียรติคุณ ยกย่องเชิดชูเกียรติ และเงินทุนเพื่อดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ และการขยายเครือข่าย จำนวน 200,000 บาท สำหรับการดำเนินงานเป็นเวลา 2 ปีการศึกษา ดังนี้

ปีที่ 1 : ดำเนินการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ และเผยแพร่ผลงานต่อผู้บริหารทางการศึกษา และสาธารณชน

ปีที่ 2 : สร้างและพัฒนาเครือข่ายผู้บริหารสถานศึกษาที่มีการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ จำนวน 3-5 โรงเรียน และเผยแพร่ผลงานต่อผู้บริหารทางการศึกษา และสาธารณชน

12. แนวทางการดำเนินงานตามภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ มีดังนี้

ปีที่ 1 : ดำเนินงานวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ออกแบบและดำเนินการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามโครงการที่เสนอและได้รับความเห็นชอบจากผู้ทรงคุณวุฒิ
2. นำเสนอผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม ภาคการศึกษาละ 1 ครั้ง
3. ปรับปรุงผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
4. จัดทำรายงานผลการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ โดยละเอียด

ปีที่ 2 : มี 2 ภารกิจ คือ

1. ดำเนินงานวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ปีที่ 2 ดำเนินการดังนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบรวบรวมและสรุปผลการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขจุดต่อที่ยังเป็นปัญหาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.2 ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อให้ข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

1.3 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบประมวลผลการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อวิเคราะห์ สังเคราะห์ให้ได้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมด้านการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ที่มีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ชัดเจน

1.4 นำเสนอผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาเพื่อแสดงความเห็นเพิ่มเติมโดยการประชุมสัมมนา

1.5 ปรับปรุงผลการพัฒนา รูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ

1.6 เผยแพร่องค์ความรู้หรือนวัตกรรมด้านการบริหารสถานศึกษาเพื่อปฏิรูปการเรียนรู้แก่สถานศึกษาต่าง ๆ ในวงกว้างทั่วประเทศ

2. พัฒนาสถานศึกษาเครือข่าย ดำเนินการดังนี้

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ คัดเลือกสถานศึกษาที่จะเป็นเครือข่าย โดยพิจารณาจากความสมัครใจ การศรัทธา และยอมรับซึ่งกันและกัน ความร่วมมือและเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ตลอดจนความเหมาะสมอื่น ๆ

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบนำผลการวิจัยและพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาเครือข่าย เพื่อให้ นำรูปแบบการบริหารดังกล่าวไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาเครือข่าย

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ บันทึกผลการนิเทศเพื่อพัฒนาสถานศึกษาเครือข่าย โดยบันทึกทั้งความสำเร็จ ปัญหา และแนวทางแก้ไข รวมทั้งปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.4 ติดตามประเมินผลการพัฒนาเครือข่ายโดยการประชุมสัมมนา และจัดนิทรรศการแสดงผลการพัฒนาแบบการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้และผลการพัฒนาเครือข่ายของผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบและสถานศึกษาเครือข่าย เพื่อเผยแพร่ต่อสาธารณชน

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ สรุปประมวลผลการขยายและพัฒนาเครือข่าย เพื่อให้ได้รูปแบบและนวัตกรรมในการสร้างและพัฒนาเครือข่ายทางการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นองค์ความรู้ในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา

2.6 เผยแพร่รูปแบบและนวัตกรรมการสร้างและพัฒนาเครือข่ายการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้แก่สถานศึกษาต่าง ๆ

13. การประกาศเกียรติคุณผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติจะจัดพิธีประกาศเกียรติคุณเพื่อยกย่องให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบในโอกาสอันสมควร

14 . ผู้รับผิดชอบโครงการ

สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และสภาผู้บริหารหลักสูตรการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก

เอกสารหมายเลข 1 แบบเสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษา
เข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ
ปี 2545

เอกสารหมายเลข 2 ใบสมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องให้
เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545

เอกสารหมายเลข 1

แบบเสนอชื่อผู้บริหารสถานศึกษา
 เข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ
 ปี 2545

1. ข้าพเจ้า
 นาย นาง นางสาว.....
 นามสกุล.....
 อาชีพ.....ตำแหน่ง.....
 สังกัด.....
2. ข้าพเจ้าขอเสนอชื่อ
 นาย นาง นางสาว.....
 นามสกุล.....
 ตำแหน่ง.....
 โรงเรียน.....
 จังหวัด.....สังกัด.....
 เข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่องให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ
 ปี 2545
3. ข้าพเจ้ามีความเกี่ยวข้องกับผู้ที่ข้าพเจ้าเสนอชื่อเข้ารับการคัดเลือก
 เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ดังนี้

- เป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อ
- เป็นผู้กำกับดูแลโรงเรียนเอกชนที่ผู้ได้รับการเสนอชื่อปฏิบัติ
 หน้าที่อยู่
- เป็นนักวิจัยโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ
- เป็นนักวิจัยโครงการโรงเรียนปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนา
 คุณภาพผู้เรียน
- เป็นอาจารย์ภาควิชา/โปรแกรมวิชา/สาขาวิชาบริหารการ
 ศึกษา

4. เหตุผลที่ข้าพเจ้าเสนอชื่อบุคคลดังกล่าว เข้ารับการคัดเลือกเพื่อยกย่อง
 ให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ เพราะเป็นผู้มีความเหมาะสมใน
 ด้านต่าง ๆ ดังนี้

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้เสนอ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

7. ประสบการณ์การทำงาน

7.1 เริ่มปฏิบัติงานด้านการศึกษาในตำแหน่ง.....
.....เมื่อ พ.ศ.....

ณ โรงเรียน.....

สังกัด.....

อายุราชการ/อายุงานถึงปัจจุบันรวมทั้งสิ้น .....ปี .....เดือน

7.2 เป็นหัวหน้าสถานศึกษาปัจจุบันเมื่อวันที่.....เดือน.....

พ.ศ.....

ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

จังหวัด.....สังกัด.....

ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสถานศึกษาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลา

..... ปี.....เดือน

7.3 เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าสถานศึกษามาแล้ว ดังนี้

(1) ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

จังหวัด.....สังกัด.....

ตั้งแต่ปี.....ถึง.....เป็นเวลา.....ปี

(2) ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

จังหวัด.....สังกัด.....

ตั้งแต่ปี.....ถึง.....เป็นเวลา.....ปี

(3) ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

จังหวัด.....สังกัด.....

ตั้งแต่ปี.....ถึง.....เป็นเวลา.....ปี

(4) ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

จังหวัด.....สังกัด.....

ตั้งแต่ปี.....ถึง.....เป็นเวลา.....ปี

(5) ตำแหน่ง.....โรงเรียน.....

จังหวัด.....สังกัด.....

ตั้งแต่ปี.....ถึง.....เป็นเวลา.....ปี

8. ประสบการณ์การฝึกอบรมและการศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ชื่อหลักสูตร/เรื่องที่ ศึกษาดูงาน	สถาบัน/สถานที่ศึกษาดูงาน	ระยะเวลา

9. ผลงานของข้าพเจ้าที่เป็นผลงานดีเด่นด้านการบริหารที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีดังนี้ (ย้อนหลัง 5 ปี โปรดระบุชื่อบุคคลและหน่วยงานอ้างอิง)

.....
.....
.....

10. ผลงานของข้าพเจ้าและผลงานของสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลระดับจังหวัดขึ้นไป (โปรดแนบหลักฐานประกอบ)

10.1 รางวัลที่ได้รับก่อนมาดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ (เฉพาะระดับจังหวัดขึ้นไป)

ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่ให้รางวัล	ปีพ.ศ.ที่ได้รับ	เป็นรางวัลของผู้บริหารหรือรางวัลของโรงเรียน

10.2 รางวัลที่ได้รับในระหว่างดำรงตำแหน่งที่โรงเรียนนี้ (เฉพาะระดับจังหวัดขึ้นไป)

ชื่อรางวัล	หน่วยงานที่ให้รางวัล	ปีพ.ศ.ที่ได้รับ	เป็นรางวัลของผู้บริหารหรือรางวัลของโรงเรียน

11. โรงเรียนของข้าพเจ้าได้รับการประเมินภายนอกจากสำนักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.)

- ได้รับการประเมินแล้ว เมื่อ.....
- ยังไม่ได้รับการประเมิน

12. ประสบการณ์ในการวิจัยด้านการบริหารและการจัดการศึกษา หรือด้านอื่น ๆ

- ไม่มี
- มี (ได้แก่ .....
 กรุณาระบุแบบย่อการวิจัยไปด้วย)

13. ข้าพเจ้า

- ไม่เคยถูกลงโทษทางวินัย
- เคยถูกลงโทษทางวินัย กรณี (ระบุเรื่องที่ถูกลงโทษโดยสังเขป)
 .....
 .....เมื่อ พ.ศ. ....
 ระดับโทษที่ได้รับคือ.....

14. ข้าพเจ้าขอเสนอวิธีการและกิจกรรมที่กำลังดำเนินการในปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตลอดจนวิสัยทัศน์ และแนวทางการดำเนินงานในอนาคต ดังนี้ (โปรดเขียนในกระดาษขนาด A4 ความยาวไม่เกิน 5 หน้า ให้กระชับ ชัดเจน และนำเสนอไปพร้อมใบสมัคร).....

15. ข้าพเจ้าขอเสนอโครงการวิจัยและพัฒนารูปแบบหรือแนวทางการบริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมการปฏิรูปการเรียนรู้ ตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และแนวทางการขยายเครือข่าย ตามภารกิจของผู้

บริหารสถานศึกษาต้นแบบที่ข้าพเจ้าจะดำเนินการ หากได้รับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545 ตามหัวข้อต่อไปนี้ (โปรดแนบโครงการโดยย่อ ความยาวไม่เกิน 4 หน้า กระดาษ A4 ไปพร้อมใบสมัคร)

- (1) ชื่อโครงการ
- (2) หลักการและเหตุผล
- (3) วัตถุประสงค์
- (4) ขั้นตอนและวิธีดำเนินการ
- (5) ผลที่คาดว่าจะได้รับ

16. บุคคลที่อ้างอิงได้ซึ่งรู้จักข้าพเจ้าเป็นอย่างดี (ชื่อ/ตำแหน่ง/สถานที่ติดต่อ/เบอร์โทรศัพท์)

ชื่อ.....นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

สถานที่ติดต่อ/โทรศัพท์.....

17. หากข้าพเจ้าได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ ปี 2545 ข้าพเจ้ายินดีปฏิบัติตามภารกิจและเงื่อนไขที่ได้ตกลงกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้สมัคร

(.....)

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

โครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ

ที่ปรึกษา

ดร.รุ่ง แก้วแดง

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ วิจารณ์ พานิช

ประธานผู้ทรงคุณวุฒิโครงการผู้บริหารสถานศึกษาต้นแบบ

ศาสตราจารย์ ดร. อีระ รุญเจริญ

ประธานสภาผู้บริหารหลักสูตรการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย

ดร.นงราม เศรษฐพานิช

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผนการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

คณะกรรมการ

ดร.วรัญพร แสงนภาพร

นางสาวสุภาพร โกเฮงกุล

นายวีระ พลอยครบุรี

นางสาวน่องนุช ดำเกิงสุรเดช

สำนักงานนโยบายและแผนการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

ถนนสุขุวิท เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300

โทรศัพท์ 02 668 7123 ต่อ 2414 โทรสาร 02 243 2787

